REZOLUCIJA (EU) 2020/1845 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za bioindustriju za financijsku godinu 2018.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za bioindustriju za financijsku godinu 2018.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0034/2020),

A. budući da je Zajedničko poduzeće za bioindustriju („Zajedničko poduzeće") osnovano kao javno-privatno partnerstvo Uredbom Vijeća (EU) br. 560/2014 na razdoblje od 10 godina radi okupljanja svih relevantnih dionika i utvrđivanja položaja Unije kao ključnog aktera u istraživanju, upotrebi i uvođenju naprednih bioproizvoda i biogoriva;

B. budući da je prema člancima 38. i 43. financijskih pravila Zajedničkog poduzeća, koja su usvojena 14. listopada 2014. odlukom njegova upravnog odbora, računovodstveni službenik pripremio godišnji financijski izvještaj Zajedničkog poduzeća za 2018.;

C. budući da članove osnivače Zajedničkog poduzeća čine Europska unija (EU), koju predstavlja Europska komisija, i sektorski partneri, koje predstavlja Konzorcij za bioindustriju (BIC);

Općenito

1. napominje da najveći mogući doprinos Unije aktivnostima Zajedničkog poduzeća iznosi 975 000 000 EUR, a isplaćuje se iz programa Obzor 2020.; napominje da sektorski partneri uključeni u Zajedničko poduzeće doprinose sredstvima u iznosu od najmanje 2 730 000 000 EUR tijekom razdoblja djelovanja Zajedničkog poduzeća, od čega su najmanje 182 500 000 EUR doprinosi u naravi i novčani doprinosi za operativne aktivnosti Zajedničkog poduzeća, a najmanje 1 755 000 000 EUR doprinosi u naravi za provedbu dodatnih aktivnosti izvan plana rada Zajedničkog poduzeća;

2. napominje da je 19 od 101 odabranog prijedloga iz poziva za podnošenje prijedloga za 2018. krajem 2018. bilo u fazi pripreme sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava; također napominje da je program Zajedničkog poduzeća do početka 2018. imao portfelj od 101 projekta u tijeku s ukupno 1 169 sudionika iz 35 zemalja s ukupnom vrijednošću bespovratnih sredstava u iznosu od 499 000 000 EUR;

3. napominje da se ciljevi Zajedničkog poduzeća ne mogu ostvarivati tradicionalnim instrumentima Unije; prima na znanje da je Zajedničko poduzeće ostvarilo strukturni učinak približavanjem sektora i dionika pokretanju novih vrijednosnih lanaca te je mobiliziralo sve više ulaganja u razvoj inovacija za bioindustriju; osim toga, napominje da je misija Zajedničkog poduzeća provedba strateškog programa za inovacije i istraživanja koji je izradio Konzorcij za bioindustriju i podržala Komisija;

4. napominje da je učinkovita komunikacija ključna sastavnica uspješnih projekata koji se financiraju sredstvima Unije; smatra da je važno povećati vidljivost postignuća Zajedničkog poduzeća i širiti informacije o njihovoj dodanoj vrijednosti; poziva Zajedničko poduzeće da provodi proaktivnu komunikacijsku politiku širenjem rezultata svojih istraživanja javnosti, primjerice putem društvenih medija ili drugih medija, te na taj način podigne razinu osviještenosti javnosti o učinku potpore Unije, s posebnim naglaskom na uvođenju na tržište;

5. traži od Revizorskog suda da ocijeni razboritost i pouzdanost metodologije za izračun i vrednovanje doprinosa u naravi; traži da se tom ocjenom evaluiraju oblik i pouzdanost smjernica za provedbu postupka doprinosa u naravi kako bi se pomoglo u procesu planiranja, izvješćivanja i certificiranja doprinosa u naravi;

Upravljanje proračunom i financijama

6. napominje da je prema izvješću Revizorskog suda o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća za financijsku godinu 2018. („Izvješće Revizorskog suda") računovodstvena dokumentacija Zajedničkog poduzeća vjerno prikazana u svim bitnim aspektima te da su njegovo financijsko stanje na dan 31. prosinca 2018. i rezultati poslovanja te novčani tokovi za godinu završenu tim danom u skladu s odredbama financijskih pravila Zajedničkog poduzeća i računovodstvenim pravilima koja je donio računovodstveni službenik Komisije;

7. napominje da je prema godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća dostupan konačni proračun za financijsku godinu 2018. potreban za provedbu i da obuhvaća odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 121 231 820 EUR i odobrena sredstva za plaćanje u iznosu od 118 126 520 EUR, a da je stopa iskorištenosti odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iznosila 99 %, a odobrenih sredstava za plaćanje 71 %;

8. napominje da su odobrena sredstava za plaćanje uglavnom upotrijebljena za pretfinanciranje sporazuma o bespovratnim sredstvima proizašlih iz poziva na podnošenje prijedloga iz 2017. te međuplaćanja za projekte iz prijašnjih poziva na podnošenje prijedloga; nadalje, napominje da je niža stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje posljedica kašnjenja određenih periodičnih izvješća te prijava troškova koji su znatno niži od proračunskih sredstava odobrenih u sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava;

9. napominje da je, od maksimalnih 975 000 000 EUR novčanih doprinosa Unije predviđenih za čitavo razdoblje poslovanja Zajedničkog poduzeća, doprinos Unije do kraja 2018. iznosio ukupno 264 600 000 EUR;

10. izražava zabrinutost zbog činjenice da su od iznosa od 757 900 000 EUR doprinosa koje sektorski partneri trebaju dati za operativne aktivnosti i administrativne troškove Zajedničkog poduzeća sektorski partneri prijavili doprinose u naravi u iznosu od samo 36 800 000 EUR za operativne aktivnosti, a upravni odbor potvrdio je doprinose sektorskih partnera za administrativne troškove Zajedničkog poduzeća u iznosu od 21 200 000 EUR (12 100 000 EUR doprinosa u naravi i 9 100 000 EUR novčanih doprinosa);

11. prima na znanje iz izvješća Revizorskog suda da je Zajedničko poduzeće 2018. provelo reviziju kako bi ažuriralo članski status svojih sastavnih subjekata kao glavnu osnovu za vrednovanje i priznavanje doprinosa u naravi sektorskih partnera za operativne aktivnosti Zajedničkog poduzeća; sa zadovoljstvom primjećuje da je revizija prepoznata kao dobra praksa te da bi se trebala redovito provoditi;

12. žali zbog toga što je od minimalnih 182 500 000 EUR novčanih doprinosa koje sektorski partneri trebaju uplatiti za operativne troškove Zajedničkog poduzeća do kraja 2018. uplaćeno samo 800 000 EUR, te da je stoga Komisija na kraju 2018. odlučila smanjiti proračun Zajedničkog poduzeća za 2020. od 205 000 000 EUR za 140 000 000 EUR; sa zabrinutošću napominje da postoji velika opasnost da se minimalni iznos novčanih doprinosa neće ostvariti do kraja životnog vijeka Zajedničkog poduzeća;

Uspješnost

13. prima na znanje da je utvrđeno da su posebni ključni pokazatelji uspješnosti Zajedničkog poduzeća dobri; pozdravlja činjenicu da je Zajedničko poduzeće učinkovito radilo i da je njegova prosječna uspješnost prema tri glavna ključna pokazatelja uspješnosti programa Obzor 2020. veća od postavljenih ciljeva za 2018.;

14. sa zabrinutošću primjećuje da je vrijednost učinka poluge na kraju 2018. iznosila 1,88, što je ispod očekivanja; sa zabrinutošću primjećuje da se ostvareni učinak poluge smanjuje od 2015.; poziva Zajedničko poduzeće da poduzme korake kako bi ostvarilo ciljani učinak poluge od 2,86 tijekom cijelog razdoblja od 2014. do 2020. godine;

15. primjećuje da su pozivi na podnošenje prijedloga Zajedničkog poduzeća u potpunosti otvoreni za sudjelovanje bilo kojeg dionika; pozdravlja velike napore koje Zajedničko poduzeće ulaže u informiranje o svojim ciljevima i postignućima, kao i njegove pozive dionicima u Uniji putem događanja, sastanaka i internetskih stranica;

16. prima na znanje činjenicu da su stručnjaci potvrdili da u Zajedničkom poduzeću sudjeluje zadovoljavajući broj najboljih aktera Unije u područjima odabranih vrijednosnih lanaca; primjećuje da je postignuta dobra ravnoteža sudjelovanja industrijskog sektora, koji čini 61 % ukupnog broja sudionika; ističe činjenicu da su 54 % privatnih subjekata koji ostvaruju dobit mala i srednja poduzeća, a 27 % velika poduzeća;

17. napominje da su 2018. godine operacije Zajedničkog poduzeća obuhvaćale sklapanje 17 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su rezultat poziva na podnošenje prijedloga iz 2017., čime se ukupan broj u portfelju Zajedničkog poduzeća do kraja 2018. popeo na 82; osim toga, napominje da je Zajedničko poduzeće uspješno provelo poziv na podnošenje prijedloga za 2018.; napominje da je postupak do kraja 2018. pokrenut za 19 odabranih prijedloga;

18. primjećuje da je zbog načina izrade poziva na podnošenje prijedloga iz 2018. i upravljanja sustavom rangiranja prijedloga jedna od dviju vodećih tema iz poziva ostala bez financiranja unatoč tome što su primljeni prihvatljivi i visoko ocijenjeni prijedlozi za obje teme;

19. sa zadovoljstvom primjećuje da je Zajedničko poduzeće 2018. ostvarilo prihvatljivu rodnu ravnotežu u svojim različitim tijelima (znanstveni odbor: 60 % žene, 40 % muškarci; skupina predstavnika država: 59 % žene, 41 % muškarci; programski ured: 61 % žene, 39 % muškarci; stručnjaci za evaluaciju (poziv na podnošenje prijedloga 2018.): 48 % žene, 52 % muškarci; koordinatori projekata: 45 % žene, 55 % muškarci), uz iznimku upravnog odbora (20 % žena, 80 % muškarci); prima na znanje opažanje Zajedničkog poduzeća da nema utjecaja na sastav upravnog odbora; sa zadovoljstvom primjećuje rodnu ravnotežu među osobljem koje sudjeluje u projektima Zajedničkog poduzeća (46 % žena i 54 % muškaraca);

Postupci javne nabave i zapošljavanja

20. prima na znanje da se na kraju 2018. osoblje Zajedničkog poduzeća sastojalo od 23 zaposlenika, čime je popunjen plan radnih mjesta; primjećuje da su 2018. pokrenuta dva postupka zapošljavanja, jedan za ugovornog djelatnika i drugi za člana privremenog osoblja; međutim, napominje da je Zajedničko poduzeće 2018. dobilo tri dodatna ugovorna djelatnika; osim toga, napominje da je jedan kandidat za privremeno radno mjesto zaposlen krajem 2018. i počeo s radom u prvom tromjesečju 2019.;

Unutarnja revizija

21. napominje da je Služba za unutarnju reviziju (IAS) u studenom 2017. provela revizijski terenski rad za reviziju „Ograničena revizija provedbe standarda unutarnje kontrole u Zajedničkom poduzeću za bioindustriju”; primjećuje da je prema izvješću Revizorskog suda stanje na kraju 2018. pokazalo da je Zajedničko poduzeće većim dijelom primijenilo standarde unutarnje kontrole;

22. primjećuje da je programski ured proveo samoprocjenu svojih standarda unutarnje kontrole kako bi ocijenio trenutačnu razinu provedbe standarda unutarnje kontrole i proučio uvjete potrebne za prelazak okvira unutarnje kontrole organizacije na višu razinu zrelosti; napominje da je Služba za unutarnju reviziju dala tri preporuke kako bi podržala i nadopunila postojeće napore Zajedničkog poduzeća u tom području; primjećuje da je programski ured predložio odgovarajuće akcijske planove te da ih Služba za unutarnju reviziju smatra primjerenima za ublažavanje teškoća; međutim, sa zabrinutošću primjećuje da su se tri dotična standarda tek trebala u potpunosti provesti početkom 2018.;

23. napominje da se prema godišnjem izvješću o radu gotovo svi standardi unutarnje kontrole smatraju provedenima ili u velikoj mjeri provedenima te da samo neke standarde tek treba u potpunosti provesti, kao što su standardi br. 8. (procesi i postupci), standardi br. 10. (kontinuitet poslovanja) i standardi br. 11. (upravljanje dokumentima);

24. prima na znanje da je Zajedničko poduzeće u suradnji sa Zajedničkom službom za reviziju Glavne uprave Komisije za istraživanje i inovacije pokrenulo prvu *ex post* reviziju nasumičnog uzorka zahtjeva za povrat projektnih troškova u okviru programa Obzor 2020.; napominje da je drugi krug revizija započeo 2018., no zbog malog broja sudionika u reviziji još uvijek nije moguće donijeti zaključke;

25. sa zadovoljstvom prima na znanje nalaz Revizorskog suda da je stopa preostale pogreške za program Obzor 2020. bila ispod praga značajnosti, u visini od 0,01 %;

26. primjećuje da je Komisija provela privremenu evaluaciju aktivnosti Zajedničkog poduzeća za razdoblje od 2014. do 2016. te da je pripremljen akcijski plan za rad na izdanim preporukama; napominje da će se, u skladu s akcijskim planom, većina mjera koje je potrebno poduzeti kao odgovor na preporuke provesti 2018. i 2019. te da je nekoliko mjera već poduzeto;

Pravni okvir

27. sa zabrinutošću primjećuje da, iako je privremena evaluacija Zajedničkog poduzeća dovršena u skladu s preciznim rokovima utvrđenima u njegovu pravnom okviru, njome se nije mogla ostvariti najbolja dodana vrijednost za postupak donošenja odluka Zajedničkog poduzeća u ovoj ranoj fazi njegovih aktivnosti;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

28. prima na znanje činjenicu da je Zajedničko poduzeće, zajedno sa šest drugih zajedničkih poduzeća, pokrenulo zajednički poziv na iskaz interesa zajedničkih poduzeća za odabir najviše sedam povjerljivih savjetnika koji će uspostaviti mrežu povjerljivih savjetnika; prima na znanje da su kao rezultat toga, izvršni direktori imenovali dva povjerljiva savjetnika u studenom 2018.